

21.5.2002

Opetusministeriö
Helsingin kauppakorkeakoulu

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2001

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Helsingin kauppakorkeakoulun tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2001 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Helsingin kauppakorkeakoululle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Juha Kekkonen, ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti, ja se on kohdistunut Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muihin laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

BUDJETOINTIMENETTELYT

Yliopistojen saamia lahjoitusvaroja ja sponsorituloja on aiempina vuosina käsitelty talousarviokirjanpidon tilillä 670 ”Talousarvion ulkopuolinen rahoitus ja sillä rahoitetut menot”. Tarkastusviraston näemyksen mukaan olisi yliopistojen sponsoritulot sekä yliopistojen vastuulla tapahtuvaan toimintaan saatujen lahjoitettujen varojen käyttö tullut budjetoida yliopistojen toimintamenomomentille. Opetusministeriö ei kuitenkaan esittänyt näitä eria vuoden 2001 lisätalousarvioihin eikä myöskään vuoden 2002 talousarvioon. Valtiontabutta koskevien periaatteiden kannalta ei voida pitää asianmukaisena menettelyä, jossa yliopistojen toimintaan liittyviä säännönmukaisia tuloja ja menoja ei sisällytetä talousarvioon vaan nettoutetaan budjetoimintomina toimintamenomomentille tai käsitellään talousarvion ulkopuolisena rahoituksena.

Helsingin kauppakorkeakoululla oli tuotto- ja kululaskelmaan kirjattavaa tilillä 670 käsiteltyä talousarvion ulkopuolista rahoitusta vuonna 2001 3,7 milj. markkaa ja sitä siirrettiin vuodelle 2002 3,0 milj. markkaa. Lisäksi vuonna 2001 sponsorituloja oli kirjattu budjetoimattomana nettobudjetoidulle toimintamenomomentille.

Budjetointikäytäntöä on selkeytetty sisällyttämällä lahjoitusvarat ja sponsoritulot sekä niillä rahoitettavat menot vuoden 2002 lisätalousarvioesitykseen.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu riskianalyysiin perustuen.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti lukuun ottamatta sponsoritulojen nettouttamista yliopistojen toimintamenomomentille. Talousarvion toteutumalaskelmaan sisältyy 1,0 milj. markkaa sponsorituloja, ja 0,5 milj. markkaa niillä rahoitettuja menoja, joita ei ole sisällytetty talousarvioon.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatoimea on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuloksellisuuden kuvauksen vaikuttavuustietojen osalta on arvioitu vaikuttavuustietojen riittävyttä kokonaisuutena. Vaikuttavuustiedot ovat riittäviä.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suorit tiedot sekä kustannusvastaavuuslaskelmissa esitetyt tiedot ovat riittäviä.

Esitettyjen tulosaluekohtaisten kustannustietojen ja taloudellisuutta kuvaavien tunnuslukujen suhteen on syytä huomauttaa, että laskelmiin on sisällytetty pääomakustannusten sijasta käyttöomaisuuden hankintamenot. Laskentakäytännöllä ei ole vaikutusta koko yliopistoa koskeviin tulosaluekohtaisiin laskelmiin, koska mainitut erät eivät laskentavuonna poikenneet olennaisesti toisistaan. Opetusministeriö on ohjeistanut laskentakäytännön muutoksen siten, että poistot sisältyvät tulosaluekohtaisiin laskelmiin vuotta 2002 koskevasta raportoinnista alkaen. Laskelmiin tulisi lisäksi sisällyttää vaihto- ja käyttöomaisuuden korot. Esitettyjä tietoja voidaan kuitenkin olennaisilta osin pitää luotettavina.

Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaan sisältyy 1,0 milj. markkaa tuottoja sponsoritoiminnasta, jota ei ole mainittu maksuperustelaissa liiketaloudellisesti hinnoiteltavana suoritteena. Kustannusvastaavuuslaskelmia voidaan kuitenkin olennaisilta osin pitää luotettavina.

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevaa laskentatointa voidaan pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskenta-toimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä rajatuissa maksullisen toiminnan toimintoketjutarkastuksessa sekä käyttöomaisuuden inventoinnin tarkastuksissa. Lisäksi suoritettiin paperittoman kirjanpidon seurantatarkastus sekä vuoden 2000 tarkastukseen liittyvä palkkojen jälkitarkastus.

Tarkastusten perusteella ei ole olennaista huomautettavaa.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarvioon sisällymättömien sponsoritulojen sekä niillä rahoitettujen menojen käsittelyä toimintamomentin yhteydessä.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

Juha Kekkonen

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Helsingin kauppakorkeakoulun rehtori
Helsingin kauppakorkeakoulun hallituksen jäsenet
Valtiokonttori